

हवामानावर आधारित कृषि सल्ला (रायगड जिल्हा)
(ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, डॉ. बाळासाहेब सावंत कॉकण कृषि विद्यापीठ, दापोली आणि प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र,
मुंबई यांच्या संयुक्त विद्यमाने)
(०२३५८) २८२३८७

अंक ४७/२०२०

दिनांक १२/०६/२०२०

कालावधी ५ दिवस

डॉ. प्रशांत बोडके,
विभाग प्रमुख,
कृषिविदया विभाग
९४२०४१३२५५

डॉ. विजय मोरे,
नोडल ऑफिसर,
कृषिविदया विभाग
९४२२३७४००१

डॉ. शितल यादव,
तांत्रिक अधिकारी
कृषिविदया विभाग
८३७९९०११६०

मागील हवामान आठवडा सारांश (दिनांक ०६/०५/२०२० ते १२/०६/२०२०)							हवामानाचे घटक	हवामान पूर्वानुमान (दिनांक १३/०६/२०१९ सकाळी ८:३० पासून १७/०६/२०२० सकाळी ८:३० वाजेपर्यंत)				
०६/०६	०७/०६	०८/०६	०९/०६	१०/०६	११/०६	१२/०६		१३/०६	१४/०६	१५/०६	१६/०६	१७/०६
-	-	-	-	-	-	-	पाऊस (मिमी)	१९	२३	३५	८०	७४
-	-	-	-	-	-	-	कमाल तापमान (अं.से)	३३	३३	३३	३२	३१
-	-	-	-	-	-	-	किमान तापमान (अं.से)	२६	२६	२५	२६	२५
-	-	-	-	-	-	-	मेघाच्छादन (ऑक्टा)	६	८	८	८	८
-	-	-	-	-	-	-	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता	९०	९२	९३	९५	९५
-	-	-	-	-	-	-	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता	६७	६७	७६	७३	९२
-	-	-	-	-	-	-	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	५	४	५	१५	१२
-	-	-	-	-	-	-	वाऱ्याची दिशा	आ.द.	आ.द.	आ.	द.	द.
पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील							पाऊस (मिमी) ११/२०२० पासून आजपर्यंत	पाऊस (मिमी) गेल्या वर्षीचा				
--							--	५१९७.२				

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला

दिनांक १३ ते १५ जून, २०२० दरम्यान मध्यम आणि १६ व १७ जून २०२० दरम्यान जोरदार स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता आहे.

पिक	अवस्था	कृषि सल्ला
खरीप भात	रोपवाटिका	<ul style="list-style-type: none"> पुढील पाच दिवस मध्यम ते जोरदार स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता वर्तवली असल्याने भात रोपवाटिका पेरणीची कामे पूर्ण करून घ्यावीत तसेच जोरदार पाऊसाची शक्यता असल्याने पेरणी केलेल्या जागेमधून पाण्याचा निचरा होण्याची व्यवस्था करावी. रोपवाटिकेसाठी तयार केलेल्या गादीवाफ्यावर प्रती आर शेत्रास १ कि.ग्रॅ. युरिया व ३ कि.ग्रॅ. सिंगल सुपर फॉस्फेट आणि ०.८ कि.ग्रॅ. म्युरेट ऑफ पोटॅश खते मिसळावीत. वाफ्यावर ७ ते ८ सें.मी. अंतरावर ओळीमध्ये १ ते २ सें. मी. खोलीवर बी पेरून मातीने झाकावे. पेरणीपूर्वी प्रति किलो बियाण्यास २.५ ग्रॅम थायरम बुरशीनाशक चोळून बियाणे पेटावे. रोपवाटिकेतील तणांच्या नियंत्रणासाठी पेरणीनंतर वाफे ओले होताच ऑक्सीडायजरजील ६ ई. सी. ३ मि. ली. प्रती लिटर पाणी या प्रमाणात गादीवाफ्यावर एकसारखे फवारावे. जमिनीत ओलावा असल्याने भात पिकाची पुर्नलागवड करावयाच्या क्षेत्रामध्ये नांगरणी करावी आणि नांगरणीच्या वेळेस चांगले कुजलेले शेणखत एकरी ३ टन जमिनीत मिसळावे. भात क्षेत्रातील बांधांची बांधबंदीस्ती करावी तसेच बांध तणमुक्त ठेवावेत.
नागली	रोपवाटिका	<ul style="list-style-type: none"> पुढील पाच दिवस मध्यम ते जोरदार स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता वर्तवली असल्याने नागली पिकाच्या रोपवाटिका पेरणीची कामे पूर्ण करून घ्यावीत. तसेच जोरदार पाऊसाची शक्यता असल्याने पेरणी केलेल्या जागेमधून पाण्याचा निचरा होण्याची व्यवस्था करावी. रोपवाटिकेसाठी तयार केलेल्या गादीवाफ्यावर प्रती गुंठा क्षेत्रास १ कि.ग्रॅ. युरिया खताची मात्रा द्यावी. वाफ्यावर दोन ओळीतील अंतर १० सें.मी. ठेवून बी ओळीत पेटावे. पेरणी विरळ व उथळ करावी. बी मातीने झाकून घ्यावे. पेरणीपूर्वी प्रति किलो बियाण्यास २.५ ग्रॅम थायरम बुरशीनाशक चोळून बियाणे पेटावे. जमिनीत ओलावा असल्याने नागली पिकाची पुर्नलागवड करावयाच्या क्षेत्रामध्ये नांगरणी करावी आणि नांगरणीच्या वेळेस चांगले कुजलेले शेणखत एकरी २ टन जमिनीत मिसळावे.
आंबा आणि काजू	-	<ul style="list-style-type: none"> दहा वर्षावरील आंबा कलमास ५० ते १०० कि.ग्रॅ. चांगले कुजलेले शेणखत, ३ किलो २५० ग्रॅम युरिया, ३ किलो १२५ ग्रॅम सिंगल सुपर फॉस्फेट व २ किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश खते प्रती कलमास पावसाची तीव्रता कमी असताना देण्यात यावी. खते कलमाच्या विस्ताराच्या आत सुमारे ४५ ते ६० सें.मी. रुंद आणि १५ सें.मी. खोल वर्तुळाकार चर खणून द्यावीत. चरामध्ये प्रथम पालापाचोळा, शेणखत टाकून त्यावर रासायनिक खते टाकून मातीने चर बुजवून घ्यावे. आंबा आणि काजू बागेची साफसफाई करावी. ज्या ठिकाणी आंबा आणि काजूची झाडे चक्रीवादळामुळे पिळवटली असतील अशी झाडे पिळवटलेल्या भागाखाली तिरकस काप देवून कापलेल्या भागाला १ टक्का बोर्डो पेस्ट लावावी. तसेच क्लोरपायरीफॉस २०% प्रवाही २० मि. ली. प्रति १० लिटर पाण्यात द्रावण करून संपूर्ण झाडावर पाऊसाची तीव्रता कमी असताना फवारणी करावी. १० ते १५ वर्षा पेक्षा कमी वयाच्या बागेमधील नुकसान ग्रस्त झाडे उभी करून घेवून उपलब्ध साधनांचा वापर करून व्यवस्थित आधार देवून उभी करून घ्यावीत आणि बुंध्यालगत ३-४ घमेले शेणखत किंवा गांजूळखत + २ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट मिसळून मातीची चांगली भर द्यावी.

		<ul style="list-style-type: none"> • संपूर्ण झाडांवर १ टक्का बोर्डोमिश्रण आणि क्लोरपायरीफॉस २०% प्रवाही २ मि. ली. प्रति लिटर पाण्यात मिसळून स्वतंत्र फवारणी करावी. गरज पडल्यास १५ ते २० दिवसांनी पुन्हा फवारणी घ्यावी. • आंबा बागांमध्ये फळगळ झालेली फळे गोळा करून खोल जमिनीत गाडून द्यावीत जेणेकरून पुढील हंगामात फळमाशीचा प्रादुर्भाव कमी होण्यास मदत होईल. • ज्या झाडांचे पुनरुज्जीवन करणे शक्य होणार नाहीत अशी झाडे धारदार हत्याराने कापून त्याची योग्य ती विल्हेवाट लावावी. अशा साफसफाई केलेल्या जागेमध्ये नवीन लागवड करावी.
नारळ व सुपारी	-	<ul style="list-style-type: none"> • नारळाच्या पाच वर्षावरील नारळाच्या पाच वर्षावरील माडाला ३० कि.ग्रॅ. शेणखत, ३ कि.ग्रॅ. सिंगल सुपर फोस्फेट, ७५० ग्रॅम युरिया व ६६७ ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटॅश खताची मात्रा प्रति माड पावसाची तीव्रता कमी असताना बांगडी पध्दतीने देण्यात यावी. वर दिलेली खताची मात्रा पाच वर्षापेक्षा कमी वयाच्या लागवडीस देताना पहिल्या वर्षी १/५ पट, दुसऱ्या वर्षी २/५ पट, तिसऱ्या वर्षी ३/५ पट आणि चौथ्या वर्षी ४/५ पट द्यावीत. • नारळ आणि सुपारीच्या बागांची साफसफाई करावी. चक्रीवादळामुळे कमी वयाची वाकलेली सुपारीची झाडे उपलब्ध साधनांचा वापर करून उभी करून घ्यावीत आणि बुंध्यालगत २-३ घमेले चांगले कुजलेले शेणखत किंवा गांडूळखत + २ किलो सिंगल सुपर फोस्फेट देवून मातीची चांगली भर द्यावी. सुपारीच्या सर्व उभ्या झाडांना १ टक्का बोर्डोमिश्रणाची आळवणी करावी. • चक्रीवादळामुळे नारळ आणि सुपारीची उन्मळून पडलेली तसेच पिळवटलेली झाडे धारदार हत्याराने कापून त्याची योग्य ती विल्हेवाट लावावी. • चक्रीवादळात सर्व नारळाच्या सुन्यास इजा झाल्याची शक्यता असल्याने शक्य असल्यास १ टक्का बोर्डोमिश्रण तसेच क्लोरपायरीफॉस २०% प्रवाही २ मि. ली. प्रति लिटर पाण्यात मिसळून यांचे स्वतंत्र द्रावण नारळाच्या सुन्यामध्ये ओतावे.
भाजीपाला	रोपवाटिका	<ul style="list-style-type: none"> • रोपवाटीकेतील वांगी, मिरची, टोमेटो इ. भाजीपाला रोपांच्या जोमदार वाढीसाठी पेरणीनंतर १५ दिवसांनी प्रत्येक वाफ्यास ५० ग्रॅम युरिया खताची मात्रा पाऊसाची तीव्रता पाहून द्यावीत. • पुढील पाचही दिवस जोरदार पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता भाजीपाला रोपवाटीकेतील अतिरिक्त पाण्याचा निचरा होण्याची व्यवस्था करावी.
<p>टिप: पाऊसाची तीव्रता कमी असताना कीटकनाशकाच्या आणि बुरशीनाशकाच्या फवारण्या कराव्यात तसेच पाऊसात द्रावण पानांवर चिकटून राहण्यासाठी फवारणीच्या द्रावणात स्टिकर मिसळून फवारणी करावी.</p>		
<p>सदर कृषि सल्ला पत्रिका डॉ. बाळासाहेब सावंत कॉकण कृषि विद्यापीठ, दापोली येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार तयार करून प्रसारित करण्यात आली.</p> <p>अधिक माहितीसाठी नजीकच्या कृषी विद्यापीठाचे केंद्र किंवा महाराष्ट्र शासनाचे कृषी अधिकारी यांच्याशी संपर्क करावा</p>		